

Z A P I S N I K

sa razgovora Predsjednika Republike Hrvatske, dr Franje Tuđmana
sa predsjednikom Predsjedništva Bosne i Hercegovine, gospodinom
Alijom Izetbegovićem, održanog 11. lipnja 1993. godine

Početak u 00,25 sati.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Što da radimo?

PREDSJEDNIK:

Što radite.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ovako ne može, ovo je propast, smiju nam se čet-
nici, svijet.

PREDSJEDNIK:

Što radite.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da li ste gledali večeras televiziju?

PREDSJEDNIK:

Nisam, nisam ništa gledao večeras.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Vojnici srpske republike primaju hrvatske borce, hrvatski borci se hvale kako im je jako dobro, kako su ih prihvatili itd. Sve se to davno moglo naslutiti, davno, odavno je ta suradnja, postoji ta suradnja...

PREDSJEDNIK:

Suradnja, koja?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Suradnja izmedju Bobana i Karadžića.

PREDSJEDNIK:

Bogati? Zato što su muslimanske snage napale hrvatska sela.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Prije svega, što se stvarno dogodilo, to ćemo vidjeti za dva, tri dana. Danas sam provjeravao one stvari koje su bile tamo, manastiri neki su srušeni, nisu srušeni, a nisu ni oštećeni, oni svećenici pobijeni nisu, živi su i zdravi itd, vidjeti ćemo to.

Medjutim, činjenica je da se vodi jedna potpuno pogrešna politika prema Bosni i Hercegovini godinu dana najmanje.

Mislim da Boban ne želi donijeti mir... , mi smo povukli jedan potez ovih dana, za svaku sigurnost da osiguramo da se sprovede dogovori, da se isključi bilo kakva mogućnost da može netko s naše strane ometati izvršenje dogovorenog, pa bi bio red da i vi povučete neki potez, da uklonite ekstreme odozdo. Dok ima tih ekstremnih ljudi tu, nema sreće. Nema načina da se bilo što sporazumije, vjerujte mi. Nama nije do toga, do kavge, nama je vrlo teško.

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izetbegoviću, tko je započeo oko Busovače, tko je povukao sa bojišnice ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

HVO.

PREDSJEDNIK:

... bojišnice protiv Srba 7,5 tisuća muslimanskih vojnika na područje Busovače.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite, HVO je započeo ovu kavgu u Bosni i Hercegovini.

PREDSJEDNIK:

HVO?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

S Prozorom, zatim sa Mostarom. Znaete što se u Mostaru dogadja, poslije onog Medjugorja i danas se gleda ... grad umire polako, bio je pokušaj podjele grada bio.

PREDSJEDNIK:

Zar nisu tamo ustanovili vlast u kojoj su bili pored Hrvata i Muslimani?

(A.Izetbegović: Gdje?)

U Mostaru.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ni jednog Muslimana nema u vlasti u Mostaru, u posljednjih godinu dana nema ni jednog tamo od kako je tamo legalna vlast rastjerana, nikada više Muslimani nisu bili unutra u toj vlasti. Pokušali smo preko ovih provincija da tamo koliko možemo, međjutim, Boban to neće, vjerujte. Boban hoće Hercegovinu, očišćenu uglavnom od Muslimana jer su oni tamo višak i to se sprovodi ili pak hoće kaos u Bosni pa se onda jedan komad Bosne Bosni, jedan komad - to naravno odgovara Karadžiću, to je ta politika.

Ja vas uvjeravam, i moramo se mi sporazumijeti ili se tamo tući do istrebljenja i do toga da će jednog dana Srbi vladati i dijelom Bosne i dijelom Hrvatske. Vjerujte mi treba da uradimo nešto kao razumni ljudi, da nadjemo način jer

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izetbegoviću, 7,5 tisuća vojnika musliman-

skih je prebačeno bilo u vrijeme dok je tamo bila tragedija Srebrenice, prebačeno na područje Busovače i tamo su hrvatska sela čišćena. Od 145 tisuća izbjeglica iz istočne Bosne, iz središnje Bosne oko 95 do 100 tisuća je Muslimana od Mostara pa dalje i tada ste započeli, dali po vašoj naredbi, ali postoje pripremljene naredbe, pismene naredbe da treba očistiti sve - Jablanicu, Konjic, Mostar itd.

Prema tome, zašto je započelo to u tim provincijama 8 i 10 koje su bile predviđene sa većinskom hrvatskom vlašću?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Zato što se neće te dvije provincije nego se hoće Herceg-Bosnu, jer nastanak tih provincija znači nestanak Herceg-Bosne, nestanak jednog feuda koji se zove Bobanov, bobanistan kako ga dolje zovu - Boban neda da se to uspostavi, ...

PREDSJEDNIK:

Kako neda, Boban je pristao na Medjugorje i jesu li imenovani Hrvati?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Mislite da se to provodi? Gola forma, vjerujte mi. Nama odgovaraju te provincije jer mi bi na koncu konaca došli do nekakvog dijela vlasti, a mi nismo ni u kakvoj vlasti, ni u travničkoj provinciji, ni u mostarskoj pogotovo,

PREDSJEDNIK:

O čemu govorimo? Kažu da ima stotine mrtvih Hrvata,

4 tisuće Hrvata je već došlo u Hrvatsku. Kažete oko 20 tisuća na putevima....

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Mislim da su to pretjerane svakako cifre.

PREDSJEDNIK:

Neka bude pola od toga.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Neka bude i petina od toga, to je previše.

PREDSJEDNIK:

Od koga su to, nego li od muslimanske navale na hrvatsko pučanstvo. Pa što radite? Ja sam vam rekao dajte, urazumite se, vi nanosite štetu Hrvatskoj, ali vodite samoubojstvenu politiku prema Muslimanima.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ovo je gospodine predsjedniče, razgovor ludih ljudi, jer pazite, vi sada u tom čitavom spletu događaja uzimate jedan događaj.

PREDSJEDNIK:

Kako jedan?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Taj događaj sada.

PREDSJEDNIK:

To je sitan događaj?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Nije sitan, nego je to u lancu događaja, pazite, kada je to počelo, kakva je to politika potrebna da se oko svega toga vodi, kakva politika stoji iza svega toga, kako dolazi do te situacije.

Nećete valjda tvrditi da Muslimanima odgovara sukob sa Hrvatima u momentu dok nas biju tamo.... Ne odgovara nam ta politika.

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izebegoviću, muslimanski prvaci su od Njemačke u Münchenu i u drugim mjestima i na drugim skupovima govorili "za Srbe nismo bili spremne, ali za Hrvate ćemo se spremiti!" To su govorili pred pola godine i to sada činite i to je užas.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Naime, vrlo je moguće da se tako nešto i pojavljivalo u posljednje vrijeme....

PREDSJEDNIK:

To nije u posljednje vrijeme, nego to je bilo pred pola godine.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite, čovjek postaje gori neprijatelj od razo-

čaranog prijatelja, nego neprijatelja, razoračnog prijatelja. Mi smo u Hrvatima gledali prijatelje, saveznike, i pazite što se događa

PREDSJEDNIK:

Tko je spasio Bosnu, tko je spasio Bosnu? Kada ste vi govorili da to nije vaš....

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Na koji način je to spašeno sada? Na koji način kada se sve rasipa tamo, kada je opći haos nastao, na koji način je to spašena Bosna?

PREDSJEDNIK:

Spašeno tako da Bosna i Hercegovina nije pripojena velikoj Srbiji i onda - pošto su se Hrvati obranili tamo....

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ja mislim da je to muslimanska odlučnost da ne ođu tamo na onu stranu , spasila Bosnu i Hrvate - ona odluka

PREDSJEDNIK:

Hrvati su se obranili.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ima ljudi kojima nije na srcu mir, a uprite prstom na bilo koga kod nas , mi ćemo to uraditi, bilo koga uklone ako mislite da ima nekog ekstrema

PREDSJEDNIK:

A da nastavite tamo vojne operacije protiv Hrvata i da mislite da mi moramo brinuti tu o stotinu tisuća Muslimana i da se po Hrvatskoj vladate kao da je to neki pašaluk bosanski a ne Hrvatska država.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Dozvolite da se vrate ti ljudi natrag, dozvolite da se vrate, sada se je pokušalo da vrati 5,6, autobusa, bili su svi zaustavljeni, napadnuti.

PREDSJEDNIK:

Gdje?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

U Bosni. Pokušali su da se vrate sa konvojima. Znaete što se radi - nisu ti konvoji sa hranom išli nikako, i na koncu konaca Tuzla je odlučila da pošalje, dajte da napravimo ...što treba vama dolje u Splitu, Metkoviću, treba nam deterdžent, itd, sve je to isporučeno, s tim da se vrate ti prazni kamioni, da se vrate sa hranom natrag. Roba je otišla, 200 kamiona robe je otišlo, mislite da su se vratili do Tuzle, idu već mjesec dana. Danas su šoferi pobijeni kod Novog Travnika, znate li to?

Pazite, pojedinačnih ekscesa ima i ima na koncu konaca izljeva gnjeva ponekad ali nakupilo se toga od , prije svega od gluposti koje je pravio onaj Kordić u Busovači čitavo vrijeme suradjujući sa četnicima tamo, prije svega , rastjerao sve

legalne organe vlasti gdje god je došao u čitavoj Bosni i Hercegovini. Tko pali bosansku zastavu na sred Zenice, to vi znate sasvim sigurno.

PREDSJEDNIK:

Neznam.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, pali. Oni pale a da ne kažem da su sve druge poskidane bilo gdje da su bile, itd.

PREDSJEDNIK:

Da li su Muslimani palili hrvatske?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Prije svega, nisu bili u mogućnosti da pale, ali vjerujte mi pale, itd.

Druga stvar, ta igra sa vladom bosanskom, drugi mjesec dana se naredi svima njima da izadju iz te vlade, da je muslimanska vlada takva, neđaju ljudima doći, povuku iz Predsjedništva, iz vlade itd.

Dakle, ta igra protiv Bosne dovela je do toga da je ovaj haos tamo i nanijeti će štete i Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Vidite što rade, proglašavaju neke republike, spajanja, mobiliziraju jer jednostavno vide da se mi dolje tučemo, itd. Iza toga stoji politika koju vodi dolje Boban.

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izetbegoviću, nemojte vi voditi računa o Hrvatskoj, nego vodite računa o Muslimanima i o Bosni.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Jedino preostaje da napravimo jedan - kako je nekada bilo prije godinu dana, kada se prolazilo kroz tu Bosnu, ja sam prije pola godine išao Bosnom po mraku, od Mostara do Tuzle, znate kroz šumske puteve, nije bilo nikakvih problema, nitko ništa da učini, a uostalom svijet zna što se dogodilo, mi možda nismo doživjeli takve stvari - pokazati će se što je bila iza sve te politike, kako je došlo do ove situacije.

Teško je dokazati izuzev da smo mi sasvim iracionalni ljudi, da je nama stalo da lijepo pored četnika zametnemo kavgu, idemo se tući sa Hrvatima, što se nismo tukli od početka, i pročitajte malo ovaj Bobanov intervju, zapravo onaj članak, ^{Kuhariću} ono pismo - pa će vam biti jasno u onom prvom dijelu, ne tiče me se njegov odnos sa Kuharićem, ali ono tamo gdje on kaže - gospodine Kuhariću znate li vi tko su Muslimani, to su oni koji su nama to radili, to rade, izvlači prije 300 godina - dakle, osjeća se jedna mržnja. Vi ne možete naći dolje čovjeka koji mrzi Muslimane iz dna duše,

PREDSJEDNIK:

Kada vi držite ljude i vi osobno volite Hrvate pa ste zato naredili takve ofenzive protiv Hrvata, u znak zahvalnosti što smo vas spasili i Bosnu i Hercegovinu, i što vam zbrinjavamo stotine tisuća izbjeglica.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

I sinoć sam naredio ponovno, jednostranu obustavu vatre i svaki puta i svaki puta ne smije da se dogodi nikome ništa, samo je pitanje koliko se više može da vlada. Večeras su me zvali iz Tuzle, dajte oslobodite - 14 ljudi su uhapsili, ima već mjesec dana na čelu sa Muftijom tuzlanskim, prošlo je 15,20 dana, nisu oslobodili. Zovu me iz Tuzle, znate ... zna ga knez pa ga upitajte kakav je to razuman čovjek, kaže, više ne mogu da kontroliram, dolazi do ekscesa i sada ja neznam što će se dogoditi večeras, a vidite što se događa, kada se čuje da su pobijeni ovi šoferi koji su vozili tu hranu, oni šoferi isti koji su odvuclí dolje u Split, znate da su dolje srušili dalekovod pa se ne može da napaja Dalmacija strujom...

PREDSJEDNIK:

Tko je srušio?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

HVO srušio dalekovod. Pazite, jednostavno se ruši besmisleno, jednostavno se ruši. Mi smo uspjeli da kod četničkih terena popravimo dalekovod, ..., ove dalekovode ne možemo da popravimo jer jednostavno

PREDSJEDNIK:

HVO ruši vezu sa Dalmacijom? Dr Radiću zapišite to. Gdje je to?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Nije to srušeno prema Dalmaciji, ali kada sam pitao

zbog čega, što se dogodilo, jednostavno ako iskopčate ovu stranu da automatski dolazi do poremećaja sistema, električari to znaju, do sloma sistema dolazi. Ako nemate napajanje, ne možete napajati ovaj donji dio. Jablanica preljeva sa vodom potpuno, ima preliv.

PREDSJEDNIK:

Dobro gospodine Izetbegoviću, u Medjugorju smo se dogovorili opetovano da se formira koordinacijsko tijelo, da li ste se sastali kada?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pokušali smo da se sastanemo na aerodromu u Sarajevu prije 7,8 dana...

(Predsjednik: Da, i ...?)

Boban nije došao.

PREDSJEDNIK:

Boban nije došao, a zašto nije došao?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Nama su rekli da su vremenski poremećaji, da nije mogao helikopterom da ide itd, takvo je objašnjenje.

PREDSJEDNIK:

A zar nije na Bobanov helikopter pucano, išao je sa UNPROFOR-ovim helikopterom i pucano je na njega?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, čuo sam da on to tvrdi, međutim UNPROFOR tvrdi i sada tvrdi ... čuti ćete sto razloga. (?) Boban može štošta da tvrdi....

PREDSJEDNIK:

Nije on naredio ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pitajte vi UNPROFOR da li je pucano, UNPROFOR je vozio, nije Boban vozio.

PREDSJEDNIK:

UNPROFOR ga je vratio u Split.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

UNPROFOR-ovo zvanično saopćenje kaže da je bilo nevjere, da nisu mogli da idu, takvo je UNPROFOR-ovo zvanično saopćenje. Onaj dan je dato nama i kasnije je dato nama, a onda smo čuli da je Boban tvrdio kako se na njega pucalo. Što se tiče Bobanovih izjava vi možete vjerovati, ja imam pravo da mu ne vjerujem, imam sto razloga da mu ne vjerujem. Boban zakuhava konstantno kavgu golje, to treba da znate, to vam moram reći. Vi ako hoćete vjerujte, ako nećete, to je vaša stvar, ali da znate da iza ovih sukoba dolje stoji on i nekolicina ljudi.

PREDSJEDNIK:

Tko još po vašem mišljenju?

... Kordić, Koštroman iz Busovače i on, otprilike, ta tri, četiri čovjeka.

PREDSJEDNIK:

Znači, oni koji su branili Busovaču, ti su po vašem

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Znate, da je ovdje sto ljudi pa da vam kažu dvojica ljudi da je pametan taj čovjek Kordić, nemojte braniti, možete svakoga braniti ...

PREDSJEDNIK:

Pa ja ga uopće ne branim.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Vi kažete ti ljudi koji su branili, nitko to ne tvrdi više. Nema danas Hrvata ni jednog koji će stati iza Kordića tamo, ni jednog Hrvata se neće naći, pametnog, razumnog čovjeka tamo, svi se zgražavaju tko tamo vodi taj sukob. Što taj čovjek priča tamo i što taj čovjek radi u jednom mjestu gdje ima pola Muslimana pola Hrvata, što taj čovjek radi u jednom Travniku, itd.

PREDSJEDNIK:

Što radi.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite, prije svega, davno je nekada istjerao Musli-

mane iz Busovače, davno, i pogledajte vaš intervju koji sam ja čitao u sred Zagreba, vaš novinar piše - i što vam znači ta izjava da se oni ne mogu vratiti, nisu ti ljudi krivi. Znamo mi tko je kriv, ali kada se poprave neke kuće koje su oštećene, ... i kaže ti ljudi nemaju nikakve veze, mene se to ne tiše, oni su Muslimani itd. Dakle, daje čovjek izjavu o nekoj kolektivnoj odgovornosti muslimanskog naroda itd. Ima jedan broj ljudi

PREDSJEDNIK:

Spomenuli ste Koštromana, gdje je on i što je on?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Mislim da je u Kiseljaku ili u Busovači, uglavnom u tom dijelu.

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izetbegoviću, niti sam ja znao, niti postavio Bobana, niti Kordića, niti Koštromana, ti su znači ljudi nastali, pojavili se dolje u obrani protiv srpske agresije, a sve što je bilo mi smo im iz Zagreba preporučivali suradnju s vama, a isto tako sam i vama preporučivao i molio vas da ostvarite suradnju.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Nisu vas slušali, suradjivali su, kada je riječ o Kordiću suradjivali su sa četnicima čitavo vrijeme. Prevozilo

se Ilidža, Kiseljak, znate preko četničkih linija, ljudi, hrana, za ljude se naplaćivalo dobre pare da se Srbi izvoze itd, itd. Funkcioniralo je dva do tri mjeseca a onda je došlo do nekog incidenta pa je taj ... prestao i nakon sedam, osam mjeseci, dok se ratovalo dolje. Ubace jednostavno grupe, i imaju neku grupu ljudi koji izvršavaju takav prljavi posao, ako treba negdje nametnuti kavgu, onda ih pošalju tamo, naprave kavgu, pa naprave na drugom mjestu itd, to je užas jedan. Onda se sve prešuti i kaže se, vidite što su Muslimani uradili. Recimo da je sve to tako kako se danas prikazuje, zbog čega je do toga došlo, kako je došlo do toga, i kako je došlo do toga da se na taj način odgovori, prelila se čaša potpuno, prelila se čaša što se tiče ponašanja, Mostar, Ahmići (?), Prozor, konvoji sa hranom, konvoji s oružjem sve je to zaustavljeno, pljačano iz dana u dan, godinu dana trpe se te stvari, uslijed vlastite države se trpi da morate doći, propusnicu HVO potpisuje za 50 maraka, tako se to trpi, dok ne dodje do ovoga i onda se to događa. Ja osudjujem tu stvar, ali jednostavno pokušavam da objasnim kako dolazi do tih ekscesa. Vjerujte mi da je nasilja dolje koja se provode, samovolja dolje koja se provodi sa strane HVO koji je bio bolje naoružan od naših ljudi dolje, da je to prešlo granicu - da li ste vi priznali jednu paralelnu vojsku, mi smo rekli dobro moramo priznati , i onda smo se nastali boriti protiv četnika itd, pa smo rekli da je to legalna vojska i to nas je koštalo. Sada se ide dalje, umjesto da prihvati Boban, da prizna vojsku, sada hoće i državu, hoće da nema nikakvih bosanskih oznaka dolje, onda hoće da čisti taj svijet,

Muslimani sele, onda izmisli da nas ima 100, 200 hiljada više zbog izbjeglištva pa da je to poremećena demografska struktura, to treba čistiti itd.

Ovaj vaš drugi argument, on možda malo objašnjava neke stvari, on kaže Muslimana je bilo, bio je procenat ovakav, sada se procijenio jer ima izbjeglica, dakle što treba raditi, treba čistiti, rastjerati. Znae što se u Mostaru dogodilo, dolazili su ne izbjeglicama nego ljudima koji su starosjedioci, nisu to ustaše radile gospodine Tuđmane, Mostar je četiri godine bio pod ustašama, Bijedaćeva kuća, onga Bijedića što je bio u partizanima gore, porodica je ostala, za četiri godine ih nije nitko istjerao, a nas su tamo u Mostaru Bobanovi ljudi, hiljade porodica istjerali iz kuća i naselili i

PREDSJEDNIK:

Stare Muslimane?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da starosjedioca. Možda je tu bio i neki izbjeglica, ali je to gro starosjedioca. Čovjek kojega ja znadem, Zijo koga smo mi poslali za viceguvernera, koji je starosjedioc i sada je u neku vrstu kućnog pritvora iako je od nas imenovan u ovu provincijsku vladu, i danas je u kućnom pritvoru maltretiran i kada su ga pustili nakon Medjugorja, kada smo poslali, otišao je Gregurić dolje i pitajte njega što je našao dolje, da je našao

./.

... njega šta je našao dolje, tu na stadiju, da je našlo samo pet familija, a ne da je našao pet stotina familija dolje. Kada su se vratili, kada su došli, našli su naseljene kuće, i reče onaj, nemate vi tu, - onaj je došao s puškom tamo, i prije četiri, pet dana tu. Izdali su odmah te stanove, dali su ih, bojovnicima HVO, nemaju se kući gdje vratiti.

Na lijevoj strani Neretve isključena voda, struja, nema ni odakle ni hrane, ni ničega, i tako. Mostarci to trpe u Mostaru od strane HVO, koji je oslobodio ih, je li tako.

PREDSJEDNIK:

biti će tako, oni govore da je to zato da su tu nastali neredi zato što ste vi htjeli ovladati Mostarom, a Mostar je bio predviđen kao sjedište provincije 10, je li tako?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Mi smo tražili samo da imamo proporcionalnu vlast, nekako, da to imamo.

PREDSJEDNIK:

Da, a da li je to bilo dogovoreno u Medjugorju?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Jeste, da, evo, pitajte je li se to može da uspostavi?

Da li je gospodin Boban spreman da raspusti
HZ Herceg-Bosnu, tu vladu, pa da uspostavi vladu te provincije.
I da li je spreman, ili nije spreman?

PREDSJEDNIK:

Pa, kako nije spreman, pa jesu li imenovali.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Dobro, jesu, jesu, dobro, vidite, - on vidi da
to ide neminovno, znate, jer to na koncu konaca mora da dodje,
i pravi ovaj kaos, da do toga ne dodje uopće.

PREDSJEDNIK:

On pravi kaos?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pa i ovaj isto tako.

PREDSJEDNIK:

Pa, je li on započeo tu ofenzivu ili vaša musli-
manska vojska.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

On je započeo, znate, on je svugdje započeo,
znate, svuda.

PREDSJEDNIK:

Svuda, svuda?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Svugdje je on to započeo.

PREDSJEDNIK:

Onda znate šta, - ja sam predložio i kontrolu, znate kontrolu granica. Znaite zašto? Zato, što ste vi, vaša vlada, dali ono priopćenje da su nekoliko hrvatskih brigada u borbama od Mostara do Travnika.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Znaite šta, i sada imamo 17 vojnika na jednom mjestu samo zarobljeno stanje, dakle ne HVO, nego HV, ima znate.

PREDSJEDNIK:

Imate 17 vojnika HV za to, znači.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, da, zarobljeni su, jer su jednostavno, zarobljeni su u tim borbama, koje su vodjene kod Konjica, i tamo, i kod Stoca.

PREDSJEDNIK:

Gdje, iz koje jedinice, iz koje jedinice,
molim.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Iz neke splitske, pa ima ljudi ti iz Osijeka,
ima ih. Ima na jednom mjestu zarobljenih 17, predalo se 17
ljudi, 17 vojnika, itd.

Vidite, mi nismo

PREDSJEDNIK:

Ali, ja vam kažem Izetbegoviću, - da su to dobrovolj-
ci koji su bili u Hrvatskoj vojsci, i koji su otišli u Bosnu
kao dobrovoljci, a ne hrvatske jedinice.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Oni se prikazuju kao HV.

PREDSJEDNIK:

Da, a vi to prikazujete svijetu kao hrvatsku agre-
siju, da.

Ja vam kažem, postaviti ću ja, razumijete, granicu,
ne samo na granicu, nego i ovdje u Hrvatskoj, - država će biti
pa se neće nitko, - i vi se onda tamo kuhajte u tom bosanskom
loncu, kada ste toliko iracionalni da ne vidite da vas ta
politika vodi u samoubojstvo.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Recite, - samo mi recite, kakvu bi to trebalo politiku da vodimo?

PREDSJEDNIK:

Molim? Tako da prihvatite ove, ovaj Vance-Owenov plan i da ga se držite, da. A ne da, pošto ste izgubili područja od Srba, i tamo uopće niste pružali otpor, - to ne znam zašto, onda ste prebacili vojsku u ove provincije, znate.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da li vi uopće pratite šta se događa?

PREDSJEDNIK:

U ove provincije

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da li vi znate koliko se vremena pruža otpor na Goraždu i na Srebrenici, znate li da je Srebrnica na ovo svædena i Žepa tamo, na kojoj se pruža otpor 13 mjeseci, - svaki puta se potcjenjuje taj otpor, - gledam tu televiziju to je sramota što se radi. Vidio sam večeras što se radi.

Ne bi bilo čudo jednostavno da me ovdje napadnu ljudi tu, šta se radi, konstantno iz dana u dan, - to je zaista

sramno, mogu vam reći, ovo što se radi na HTV-u, znate.

Neki dan sam to i rekao.

Pazite, ali je bolje neke stvari prešutjeti, znate.

Ovo što se radi, ovo nije ravno ni beogradskoj televiziji, gledao sam beogradsku televiziju za vrijeme ovoga napumpavanja rata protiv Hrvatske, znate. Ali, ovo što u vas radi HTV, to su stravične stvari.

Apsolutno neprovjerene stvari samo donosi, znate, samo nekakvi novinari, pobijeno ono, postreljano ono, a kasnije se ispostavi da apsolutno nije tačno.

Jednu večer dodjem ovdje, nadjem ovo, i kaže,
gospodine Izetbegoviću, uhapsili ste mi dolje u Konjicu neke franjevce, - dajte, avaj, pomožite tamo.

Ja zovem tamo, oni zovu Konjic, - živi i zdravi ljudi tamo u Konjicu. Ja mu to saopćim, on se uvjerio da je to u stvari tako. Sada tvrde, danas odmah tvrde, - pobijeni neki, onaj svećenici, jer hrvatski narod je jako osjetljiv na svećenike, pogotovo na franjevce.

I najgore je, i to mu je prst u oko kada kaže, pobijeni su neki franjevci, stalno se priča tako. To su apsolutne laži, apsolutne laži, koje imaju za cilj da navrate tu masu ljudi na naše izbjeglice, da naprave tamo krvoproliće, itd., i da se stvori situacija kojoj nema nigdje natrag. Šire se bez prestanka laži.

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izetbegoviću, jeste li imali sporazum sa HOS-om, sa Paragom?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne, ja nikada. Pazite, samo malo...

PREDSJEDNIK:

A vaši ljudi?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Paraga mi je pisao barem jedno sedam, osam puta, ni odgovorio mu nikada nisam, pa sam onda bio u Washingtonu, pa je tražio mene u Washingtonu, ni odgovorio mu nisam, - upravo zbog ovih naših odnosa. Nikada mu odgovorio nisam, znate, nikada, jednostavno nikada.

PREDSJEDNIK:

A vaše zapovjedništvo, te vaše vojske?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

A gdje to, gdje. Pazite, možda je to sa početka bilo nekada davno, do prije godinu dana, kada je HV, kada je ono ovdje bilo i kod vas, i od onda od kada ste se vi sa njima to obračunavali, mi sa njima nikada nismo imali ništa.

Jer, u nas je bilo nešto HOS-a, ali tada je bilo i u Hrvatskoj, ali sada ih i nema uopće, nema više, nema od HOS-a ništa, nema HOS-ovske jedinice, i to stoji tako. Nekada je nešto malo i bilo, ali to je bilo vrlo mala jedinica, malo nešto, od nekih 50 ljudi, - dakle, možda ukupno 200, 300.

Uzmite Predsjedniče, - da li je uopće logično da mi, i prije svega ne znam zašto se potcjenjuje borba koja se u Bosni vodi.

Gdje to sada HVO vodi borbu protiv četnika HV, gdje to vodi sada borbu.

PREDSJEDNIK:

HVO je obranio područja na kojima je obitavalo hrvatsko stanovništvo.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, ali mi smo branili, znate, ...

PREDSJEDNIK:

I sada ste ga napali, i sada se brani od vas. Da, umjesto da ste se politički sporazumjeli, i da organizirate obranu protiv srpske agresije, da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Gospodine Predsjedniče, nikada još nije kasno

da se uradi nešto, ali zato je potrebno promijeniti ljude. Inače, ćemo vjerojatno požaliti i jedni i drugi. Ovaj i Milošević i Karadžić trljaju ruke, i onaj vaš, onaj, ne znam kako se zove, onaj i kompanija.

Treba da uradimo nešto, nije kasno. Ja vam predlažem da uradimo.

Znate, mi smo povukli još jedan potez.

PREDSJEDNIK:

Kakav potez ste povukli.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

To vi znate ono tamo, naše promjene koje su.

PREDSJEDNIK:

Ne znam, ja sam se danas vratio sa puta, a dok nisam bio na putu, nisam znao.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Dakle, vi ste, - ovo treba da među nama ostane, naravno, to ne treba sada tako.

Mi smo Halilovića pomjerali znate, jer bilo je pritužbi da može biti da on ne želi mir sa Hrvatima, da ne sprovodi dogovore, da možda opstruira dogovore.

PREDSJEDNIK:

Pomjerali, - kuda?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pomjerili, uglavnom nije više komandant.

PREDSJEDNIK:

Da, a šta je?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Formalno je načelnik štaba, ali mislim, čini mi se da to, znate.

Ali, znate šta, on nije, on moći će imati neke profesionalne dužnosti, neće voditi pregovore, neće komandovati jedinicama, neće narediti, ne može narediti da se negdje krene u akciju, ne može ništa uraditi. Možda mi ne možemo jednoga čovjeka ukloniti, koji se ipak borio, - mi nemamo pouzdanih podataka.

PREDSJEDNIK:

Koji se borio, i koji ima vizu, onda kada je svijet bio zgranut oko Srebrenice, i kada se razgovaralo o tome da treba vojno intervenirati protiv Srbije, onda on vama je izvukao muslimanske jedinice u borbu protiv Hrvata.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Znate šta, mi smo, pazite nešto, - mi smo sa zemljom očekivali, - svijet se kolebao jako hoće li pomoći Bosni i Hercegovini, ili neće, tada. To je bilo tih 15 kritičnih

dana, - kolebao se, - hoće, neće, hoće, neće, može ovo, kaže ovo, kaže ono, protivrječni, i tako.

Na koncu, u tom kolebanju dodje do mostarske operacije. To je bilo tada, dodje do sukoba u Mostaru, dodje do napada HVO u Mostaru.

Nema nikakve sumnje da je napad HVO u Mostaru, HVO u Mostaru započeo samo uostalom.....

PREDSJEDNIK:

Zašto bi HVO započeo kada je HVO, - bilo mu je sjedište u Mostaru, i političke i vojne vlasti.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite šta, - evo, zašto, - da bilo kako dvojstvo u armiji ukloni, da eliminira bosansku armiju iz Mostara. To je bio razlog, da eliminira, jer je tražio pretpočinjavanje, mi to nismo prihvatili, - i nismo prihvatili.

Mogu vam reći i ovo,

PREDSJEDNIK:

Dobro, a zar nije bio sporazum?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Mogu reći i još jednu stvar.

I zbog toga da se onemogući bilo kakva pomoć Bosni, znate.

Da se onemogući bilo kakva pomoć Bosni i Hercegovini, znate, znate.

Da se Bosna i Hercegovina, - to je jedan kritičan momenat, - ja ne znam, pazite, u čijoj je to glavi niklo, možda je niklo negdje u Beogradu, možda je niklo u nekoj akademiji tamo, znate. (Da, da.)

Pa, znate, rečeno je, - nemojte dolje kavgu, jer zaista poslije toga, - jer je to nekakva koincidencija, ali je perfektno došlo da svijet konačno dignu ruke, i da kaže, u to mi nećemo zalaziti, jer se dolje svi tuku.

PREDSJEDNIK:

E, da, da,

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, jer se dolje tuku svi, jedni s drugima. Samo, tko je bio u pitanju?

Što se tiče sukoba u Mostaru, - nema nikakve sumnje, da je HVO započeo, to svi kažu, i; jasno to kažu i posmatrači.

To na koncu konaca HVO vama neće prešutjeti, u stvari, jer mi smo bili toliko slabi, da nema šanse da napadnemo, - to je bio odnos naprama pet bio u Mostaru. Mi nismo imali nikakve šanse.

HVO je odlučio da nas tu eliminira. To je jedan razlog bio.

2/13 lj

Ili, je odlučio, ili je netko odlučio, i da se tamo napravi kavga tamo, da bi se u odlučnom momentu pokolebale Evropa i Amerika.

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izetbegoviću, postoje vaše naredbe o tome, koje su pripremljene unaprijed, te operacije, tamo hrvatskih područja.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Mislite, moje lične, ili od tamo.

PREDSJEDNIK:

Vašeg zapovjedništva, uz, kažu, uz vaše odobrenje.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da se uradi, šta?

PREDSJEDNIK:

Da se započnu operacije za zauzimanje tih područja od Travnika do Mostara.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

To je bilo na vašoj televiziji tamo, da, vidio sam, i čuo sam, da.

Dakle, čuo sam da je netko faksimil pokazivao,
da, da.

Znate šta, barem ja i vi, koji smo bili sudjeni
na osnovu takvih dokumenata, pazite, na taj način se sve može
dokazati na svijetu, znate, šta, kuda, pazite.

PREDSJEDNIK:

To su činjenice, to su činjenice.

Osim toga, ja sam vam kazao, da imamo, ne samo
dokumente, da su ti vaši zapovjednici bili u borbama za Vukovar,
i u proslavi pada Vukovara, - nego da ima živi čovjek, -
i, rekao sam vam da možete razgovarati sa njime, koji će vam
to reći u lice.

Kada sam vam to rekao, vi ste kazali, - pa meni
to pričaju godinu dana.

(A.Izetbegović: Da, da.)

Ti su to pripremili, razumijete, i vama i nama.
Ali će to biti, - nama su bili nanijeli štetu, ali će za vas
biti porazno, samoubojstveno, da, - što trpите takvu politiku,
i što pod vašim okriljem provode takvu politiku.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite nešto, što se tiče sukoba, sada u

PREDSJEDNIK:

I, to nije samo jedan, nego su vam trojica

glavnih, znate, i Musliman, i Srbin i Hrvat.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Što se tiče sukoba u Travniku, to ćemo ispitati, da, ispitati ćemo to.

PREDSJEDNIK:

Dobro, a zašto nećete razgovarati sa tim čovjekom, koji je sada, i koji to govori, i kojem su pobili tamo, razumijete, da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Znate zašto? Zato što nisam baš puno povjerljiv u to, znate.

Pazite, kada je riječ o sukobu u Mostaru, šta se događa u Vukovaru, to ne znam, i sada ovoga momenta, to je sada jedna istorija, ja sam previše zabavljen ovim problemima Travnika, da bih sada rasvetljavao - da li taj čovjek laže, ili nije, ili je netko tamo bio, ili nije.

PREDSJEDNIK:

Momentalno, sam ja za ovim problemom Travnika, jer četiri tisuće ljudi, i u Hrvatskoj izbjeglica, i ne znam kuda.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

U Mostaru apsolutno znam tko je počeo kavgu, i nemam šta da sada pomišljam, je li to netko, ili nije, - ja to sasvim sigurno znam tko je to. I, na koncu konaca, i posmatrači su vidjeli.

Danas se u Bosni ništa ne može sakriti, znate, i ovo sada što se tiče Travnika, - tačno se zna tko je započeo kavgu, kako je počelo, koliko je ljudi stradalo, tko je šta uradio, znate. To će se znati, ne za dan, ne danas, ali za jedno tri, četiri dana će se sasvim sigurno znati, pouzdano, šta se događalo.

Tu još uvijek ne znam šta se događalo, i tu nije isključena stvar da ima naše krivice, - to nije isključena stvar.

Ali, što se tiče Mostara, Prozora, ...

PREDSJEDNIK:

Molim te, pročitaj ono koja su sela očišćena, hrvatska, oko Mostara, hajde, molim te.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Kod Mostara ili kod Travnika.

PREDSJEDNIK:

Ne, ne, kod Travnika.

Dobro, jesi li to čitao? I, šta, pa to se ne zna, šta?

Znači, četiri tisuće izbjeglica u Hrvatsku već došlo, i 20-tak tisuća se tamo, je li.

ALIJE IZETBEGOVIĆ:

To je današnje pismo, je li?

DR JURE RADIĆ:

Da, današnje i jučerašnje.

Ali, ovo što ste rekli za ove fratere, - to daje kršćanska informativna služba.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

No, dobro, samo pazite nešto, - imam i ja to isto, znate.

DR JURE RADIĆ:

Da, to je faksimil, znate.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Imam ja to isto, i znam ja to isto, da.

Dobro, a šta ćete vi sutra kazati, kada su ti ljudi živi, hoćete li se izvinuti, - hoće li se HV, ako je isto tako

DR JURE RADIĆ:

HTV se pozvala na agenciju.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, u redu, ali, samo pazite, - evo, što se tiče ovih ljudi, - sada sam ustanovio, ne znam točno, ali uglavnom svećenike, i tako. Zvali su me u Zenici, znate, - i živi i zdravi, i tako.

Jedan se zove Kurajica, jedan se zove Kržanac, i tako, i živi su, eno ih u Zenici, i ova crkva, ni jedna nije oštećena.

Večeras na televiziji sam vidio, kada prikazuju, crkva je potpuno čitava, za koju kaže, spaljena, i tako.

PREDSJEDNIK:

Tako kažu, i tako prikazuju čitavo, ako prikazuju čitavu crkvu, - kako kažu da je spaljena.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite, rekli su prije dva, tri dana da je spaljena, danas prikazuju izbjeglice u crkvi, i crkva se vidi, da je potpuno čitava.

Dakle, i na koncu, i oni potvrđuju da su otišli, i da je čitava, jer su sada snimali ove izbjeglice, koji su bili u samoj crkvi, unutra. I to za takvu crkvu, za koju se

prije par dana govorilo, da je i tako.

Dakle, a u isto vrijeme, znate, ...

PREDSJEDNIK:

Vidite, gospodine Izetbegoviću, poslije tih Ahmića, bila je povika na Hrvate. To je jedno selo, je li tako, a Muslimani su prije toga, oko desetak, oko Busovače.

Dakle, ali sada već svijet jasno, svijet vrte televiziju, i kažu, i pokazuju te rezultate, i te navale, i tako, tih Muslimana.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Znate, ja se nimalo ne radujem tome što će se ustanoviti da smo mi, ili vi krivi.

Ali, budite uvjereni - budite uvjereni, da će svijet, kada sabere sve, bilans napravi, - i kazati da su Hrvati dolje krivi, vidjeti ćete.

Jer, to je činjenica, ne Hrvati, nego HVO da je kriv, i to ćete vidjeti u bilansu.

Ja ne kažem da kod nas nema ekscesa pojedinih, tu i tamo. Ali, to je jedan naprama 30, odnos, i kome šta odgovara.

PREDSJEDNIK:

Između Hrvata i Muslimana jedan naprama

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

U ekscesima, u ekscesima.

PREDSJEDNIK:

Vidite, ovi tvrde obrnuto, tvrde obrnuto.

Oni tvrde obrnuto, a ja sam vam ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Što se tiče svijeta, koji se ne hrani mojim i vašim podacima, nego jednostavno uzima one podatke koje daje UNPROFOR, koje daju posmatrači, i koje oni imaju preko svojih službi, i kada to saberu, - oni ne kažu da smo mi krivi, ne kažu. Oni sada može biti govore, dakle, kod Travnika, i da postoji ovaj napad armije, neki spominju, i, to naravno, ne spominju te cifre.

Danas, što sam ja tamo gledao, tamo piše, tri hiljade izbjeglica, ovdje piše 45 hiljada izbjeglica.

PREDSJEDNIK:

Gdje piše 45 hiljada?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

U jednom pismu, koje sam jučer pročitao.

DR JURE RADIĆ:

25 je rečeno, ali tri je do sada stiglo u Hrvatsku.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Piše da je tri hiljade izbjeglica, ako se ne varam tamo, na putu za Hrvatsku, tamo na Vlašiću.

DR JURE RADIĆ:

Ali, što se tiče, već je 500 primljeno, prošlu noć, i još čekaju, - takve imamo informacije.

ALIJE IZETBEGOVIĆ:

I, još vam mogu reći ovo:

- Nikada nisam siguran o čemu se radi, znate, nisam sasvim siguran, jer se jednostavno inzistira, -inzistira se na čišćenju, inzistira se na tome, i spominju se neka humana preseljenja, spominje se da se moraju narodi razdvojiti. Mi to nikada ne spominjemo, i ne trebamo nikakvo razdvajanje naroda, znate.

Da nama ne prigovaraju, da mi zasnivamo jednu iluziju, koja se zove neki zajednički život ljudi. A, mi znamo da je to sve pofureno, i pšenično brašno izmiješano, - mi ne spominjemo tu stvar.

Ali, recimo, Boban vrlo često spominje, - daj da se odvojimo, pa Mostar popola vama, jedan dio vama, jedan dio nama, mi ćemo jedan dio gdje hoćemo, i da živimo kako mi hoćemo, itd., Karadžića, ...

PREDSJEDNIK:

Boban je prihvatio, gospodine Izetbegoviću,

- Boban je prihvatio i na našu sugestiju, i da ide u referendum za suverenu Bosnu, i isto tako je prihvatio, ne samo Boban, nego li čitav taj HVO, - Vance-Owenov plan, gdje je rečeno, gdje će biti čija većinska vlada, ali srazmjerno sudjelovanju drugih.

I, da se na temelju toga recipročno priznaje pravo Muslimanima u ovim provincijama 83, a Hrvatima ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pa, zar ne vidite, gospodine Tuđman, - da Boban - pazite, šta će biti Boban, kada se postave te dvije provincije, šta će biti?

Boban je danas jedan neprikosnoveni gospodar na jednom dijelu, znate, on to više neće biti, i on to ne da.

- On shvata da to, malo pazite u njegovu korist, pa ćete vidjeti da njemu to ne odgovara, uopće.

Dakle, i šta se onda radi. Vama ne može kazati, - ja to neću, Vance-Owenov plan, kada zna da Hrvatska stoji iza toga, i da će mu reći, - pa, moraš ti Bobane to uraditi. On to potpiše, a onda ovako pravi kojekakve grupe, i koji tamo prave, tu i tamo koje prave kaos, - da se ne može to realizirati uopće, ni na koji način. Napadne Mostar, koji treba da bude centar te provincije, napadne jedne večeri, da istjera Muslimane, i da istjera tu vojsku van.

Napadne, znate, na više mjesta.

PREDSJEDNIK:

Koju vojsku? Vidite, šta vi niste prihvatili.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne odgovara mu to, uopće.

PREDSJEDNIK:

Vidite, šta vi niste prihvatili, - a to je Boban i pismeno napisao:

- Ono što je u Vance-Owenovom planu bilo predvidjeno. Da se, znači, vojske, u provincijama stavljaju pod zapovjedništvo, u onim provincijama, koje su muslimanske, - pod muslimansku. A, u onim provincijama, tako.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, znam, znam to, da.

PREDSJEDNIK:

Niste prihvatili.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Nismo to prihvatili, da. I, onda je to on pokušao silom da ostvari.

PREDSJEDNIK:

Niste prihvatili. Da, pa prema tome, vi ste ti koji

ne želite Vance-Owenov plan. (Ne, ne.)

Koji ste ga formalno prihvatili, da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne, ne, jer to u Vance-Owenovom planu ne stoji, znate.

PREDSJEDNIK:

To je, oprostite, - to stoji, to je oprostite, bilo u razgovorima je to rečeno, u kojima sam i ja sudjelovao, - to je bilo rečeno, da, da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite nešto, bilo je u razgovorima, - i bilo je u razgovorima, - pazite, razgovor je stari pola godine, i svakakvih se ideja da u razgovorima.

Na koncu se usvojilo ono što je napisano, - to se usvojilo. Mi to nismo nikada prihvatili. Ja ne znam da li ste vi to napomenuli.

PREDSJEDNIK:

A, zašto niste? A, tko je onda za Vance-Owenov plan, a tko nije?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne, nismo prihvatili, - pa to nije ušlo u Vance-Owenov

2/25 lj

plan, gospodine Tuđman. U Vance-Owenov plan to nije ušlo. Jer, mi smo rekli, da mi nećemo, ne dozvoljavamo rascijepanje na vojno, Bosne i Hercegovine, da se čak i dvije vojske stvore unutra, potpuno odvojene jedna od druge. I, to nije, - odbijeno je to, i to nije ušlo u Vance-Owenov plan.

Ali je Boban mimo toga, - što to nije ušlo u Vance-Owenov plan, - tražili da se to realizira, nezavisno od toga, jer to je bila njegova zamisao. Ali, to nije to, to nije to.

PREDSJEDNIK:

To je bio sporazum. (Ne.)

To je bio sporazum, to je bila pretpostavka prihvaćanja. Pa, ne možete imati u provinciji, -molim vas, lijepo, dva zapovjedništva, da. Nego je rečeno, znači, da u provinciji mostarskoj, muslimanske jedinice budu pod zapovjedništvom ovim

. / .

Znači, da u provinciji mostarskoj muslimanske jedinice budu pod ovim zapovjedništvom.

Dakle, a u provincijama sarajevskim, odnosno zeničkoj, hrvatske, da budu ovi.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Gospodine Predsjedniče, ako se već oko drugih stvari ne možemo sporazumjeti, barem da vidimo što piše. To ne piše, - piše obrnuto.

PREDSJEDNIK:

Da, a šta piše?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Piše - da se u Posavini samo će biti HVO, u krajini onoj gore, samo armija, a ovdje da će biti zajedno, piše isto tako, jer mi drugačije nismo htjeli da prihvatimo. Niti nam je i nudjeno. Na koncu, ove tri, četiri provincije ostale, - Mostar, Travnik, Zenica, Tuzla, - odnosno Zenica, Tuzla i Sarajevo, da će biti zajedno, a da će one uzajamno svoje odnose urediti, HVO, i armija. To piše, ne da će biti ovamo. Jer, to je konačno tako.

Dakle, rečeno je samo to, da će u one gore dvije provincije biti samo HVO, gore uspostavljen, i samo gore tamo u krajini, samo armija, a da će ovdje biti tako. Tako piše.

PREDSJEDNIK:

Bili ste i ostali kod toga, da ne priznajete bit toga Vance-Owenovog plana, i nakon svih sporazuma ste nazivali HVO iregularnom paravojnom formacijom.

Čini mi se i ono, - ne znam u kojim sve dokumentima, - čini mi se u onoj izjavi, - gdje ste optuživali da su hrvatske brigade tamo.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Prije svega, kada je riječ o optužbi za Hrvatsku, ja je nikada nisam podnio, znate. Naprotiv, kada je god bio odlučan trenutak

PREDSJEDNIK:

Vaša vlada, odnosno vaš potpredsjednik, kojega ste ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Dobro, ali nikada on, - jedna je stvar vama se obratiti, jedna je stvar obratiti se Ujedinjenim nacijama, i to mi nikada nismo uradili, znate. Ja sam to zaustavio.

Drugo je pitanje izjava, koje se daju, koje Boban daje o nama, mi o Bobanu.

Druga je stvar, kada se obraćamo Savjetu bezbjednosti. Mi se nikada međunarodnoj javnosti nismo obratili sa zvaničnim zahtjevom da nešto utvrdi protiv

Hrvatske. Mi nikada to nismo, i nikada o tome nije bilo ni predmet rasprave.

Ako je Hrvatska imala probleme, nije imala zbog tih izjava, znate, imala je zbog ovih informacija koje oni oni, - oni sami prikupljaju na terenu, i prikazuju tako, Nijemci za sebe, Austrijaci za sebe, Amerikanci za sebe, UNPROFOR, Evropska zajednica, itd.

Vi znate, da ih ima tamo, a barem ih ima hiljadu danas tamo u Bosni i Hercegovini, posmatrača, danas zvanično, a ima ih vjerovatno i drugih, koji špijaju, i koji tačno znaju što se radi.

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izetbegoviću, oni nisu imali informacije, oni nisu imali informacije koje ste vi iznijeli u tome priopćenju te tobožnje vlade, nisu imali.

Ja ću vam sada nešto reći, ako niste toga svjesni.

Dakle, da vam možda nešto to kažem. Njima je trebalo, i to, ta vaša provokacija napada na Hrvate, pa da dođe do sukoba, da bi im to služilo kao izlika da ništa ne poduzmu protiv Srbije, da. A, vi ste, vi ste, odnosno vaše zapovjedništvo tome, ne samo nasjeli, nego ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Dobro, dobro, sada se samo postavlja pitanje, netko je pomogao Srbiji, ovdje, znate, dobrano.

Samo se postavlja pitanje, - tko je to uradio, znate. To treba tek da se riješi, tko je to de facto uradio. Mislím da je odgovor tu, tko je započeo u kritičnom momentu - jer, u kritičnom momentu napad na Mostar. Jer, Mostar je to, a ovo sve su drugo bila čarkanja.

PREDSJEDNIK:

A, ovo prije, - Busovača i sve ono drugo, i Travnik, i još nešto, znate.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Travnik je najnovija

PREDSJEDNIK:

Još nešto, - da li vi znate kako je došlo do pada Jajca? Na taj način da su Muslimani spriječili pomoć dolaženja, pružanja pomoći Jajcu, da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

To što vi kažete sada, u razgovoru, - razgovori koji su bili više puta, nabačeno je, demantovao je vaš general, - on je to, on je rekao da to ne stoji, - on je bio tri dana tamo.

PREDSJEDNIK:

Vidite, taj general je Hercegovac, i kao

dobrovoljac se javio, i ja sam ga poslao. Znaete zašto? Zato što je on smatrao, - što je meni rekao, - da misle da naši Hrvati u Herceg-Bosni možda nisu dovoljno koncilijantni, da nemaju dovoljno spremnosti za sporazum sa Muslimanima.

Dakle, zato sam se složio da, kao Hercegovac, da ide dolje, kao dobrovoljac, dolje na licu mjesta, i taj i takav čovjek, koji je mislio da su Hrvati krivi,- kada je bio dolje, i kada je vidio, - bio je užasnut, razočaran u držanje Muslimana, i u to vodstvo, tu politiku, i tako.

Još ću vam nešto reći:

- Ambadora sam imenovao za Bosnu i Hercegovinu dr.Sančevića, koji nije Hercegovac, koji je Bosanac, koji je kao Bosanac zainteresiran za cjelovitu Bosnu.

Znaete šta kaže? Ovo šta ste razgovarali sa njime.

Kaže, - Predsjedniče, ne razumijem šta to Muslimani rade, rade na štetu Hrvatske, ali sebe upropaštavaju, nejasno mi je, kaže, - zašto rade to. Da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Iskoristit ću priliku da sa njim popričam, kada se nadjem u Zagrebu, i da vidim to.

PREDSJEDNIK:

Sada ću vam nešto reći:

- Hrvatska će od sada biti država, u odnosu na sve iz Bosne i Hercegovine, i u odnosu na najviše državnike i

sve, neće biti otvorena kao nekakav bosanski pašaluk. Svaki će morati najaviti da dolazi u Hrvatsku, dobiti vizu da dolazi u Hrvatsku, a zatražio sam već, - razumijete, već sam zatražio da Ujedinjeni narodi stave kontrolu granice između Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Da. Da bismo prekinuli te optužbe, i da bi se, molim vas, - da bi se to što rade vaši po Hrvatskoj, kada su išli i na izborima protiv hrvatske vlasti, i što rade sa drugima, razumijete, - to se više trpjeti ne može.

Mi jesmo za suradnju sa Muslimanima, mi jesmo za Bosnu i Hercegovinu, ali za takvu Bosnu i Hercegovinu, u kojoj će hrvatski narod imati svoju sigurnost, da.

Ovo što vi činite, - zašto da se ne zapitate, zašto je Turska, ima istovjetne poglede s nama, što se tiče Bosne i Hercegovine.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

U kojem smislu mislite istovjetne.

(Tako.)

Istovjetne poglede ima, i kada je riječ o nezavisnosti, i o tome,

PREDSJEDNIK:

Pa tako, i u tom smislu da bi Muslimani trebali suradjivati sa Hrvatima, a ne se okrenuti protiv Hrvata, - u tom smislu, da.

ALIJE IZETBEGOVIĆ:

Da, da bi trebali suradjivati, naravno, za to smo i mi, i vjerojatno su i oni za to.

Ali, upitajte - je li smatraju da su, jer smatraju da su Muslimani ili Hrvati krivi za ove sukobe, upitajte te što su bili, upitajte ih, ove što su bili u komisiji. Uostalom, sada se vidi, kada ponovno dodju, da se vidi dolje u Mostaru.

Šta ne biste upitali stvarno kako je.

PREDSJEDNIK:

Pa, razgovarao sam ja sa njima, sa čitavom tom komisijom, sa tom čitavom misijom dobre volje - hrvatsko-turskom, znate.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, i šta su vam rekli?

PREDSJEDNIK:

Nisu rekli to što vi tvrdite, niti izdaleka. Da, postoji i zapisnik o tome.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Oni su odveć, odveć prefinjeni ljudi da bi vam možda rekli onako grubo kao što su to meni kazali, ali, mislim da su vam rekli. Ne mogu vam reći neke dobre stvari oko

toga, oko mostarskog događaja. Vi znate što se u Mostaru dogodilo, ne može nitko kazati da je to nešto u redu, da je to dopustivo.

PREDSJEDNIK:

Zašto se, gledajte, prije svega, tamo su utvrdili da nisu točne vaše optužbe, - da Hrvati imaju tamo nekakve logore, da. To su utvrdili.

Isto tako, utvrdili su da krivica postoji i na jednoj i na drugoj strani, da. To su utvrdili, objektivno. A, vi, vidite uzimate Mostar, kao da je, - zašto se ne upitate, po čemu bi HVO bilo u interesu da on napadne Mostar, nego ste vi, kada ste doveli druge, ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne da napadne Mostar, nego da napadne armiju u Mostaru, ne Mostar.

PREDSJEDNIK:

Da, druge jedinice, kako se zovu oni Muslimani koji suradjuju tamo sa Hrvatima, i u vojsci i u civilu. Zašto vi niste prihvatili one Muslimane u provincijsku vladu koje su tamo predložili - valjda ih nije predložio HVO, nego Muslimani.

Dakle, nego Muslimani.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

HVO ih je predložio.

PREDSJEDNIK:

Nego Muslimani.

DR JURE RADIĆ:

Ova komisija je mogla doći samo u Mostar, nije
mogla otići u Jablanicu, i Konjic.

PREDSJEDNIK:

Da, u Jablanicu i Konjic.

DR JURE RADIĆ:

Oni su rekli tako, da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, samo je u Mostar mogla otići, da.

PREDSJEDNIK:

Da, a zato što Muslimani nisu puštali tamo, što
su Muslimani držali tamo hrvatska sela i hrvatske ljude
tamo, znate.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ja ne mislim da je to razlog.

PREDSJEDNIK:

Da, pa kako misle, pa oni.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne kažu oni to, oni samo kažu, da tamo nisu mogli da prodju, jer su nesigurne ceste bile, a nisu rekli - ne da armija, ne daju Muslimani, oni to nisu rekli, molim vas. Oni su rekli tako, -pogledajte izvještaj, - oni su rekli da nisu mogli da krenu tamo. Naime, oni su tražili da im UNPROFOR osigura sigurnost. UNPROFOR je rekao da to ne može, da ne može, i oni su se vratili natrag.

Mi smo inzistirali, molili da krenu naprijed.

Zbog čega bi mi sada bili zainteresovani, da oni, recimo ne vide jedne Ahmiće, zbog čega bi mi bili zainteresirani da im ne damo da vide Ahmiće, - vidjeli bi užas, vidjeli bi, recimo, Prozore, i ja sam vam podnio onaj spisak onih uništenih kuća u Prozoru, davno, u jednom pismu, gdje sam to naveo.

PREDSJEDNIK:

Dobro, slušajte, molim..

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, i zašto bi mi sada sprečavali da ne vide to, ako hoće, i ako hoćemo već da se uzajamno

PREDSJEDNIK:

Čujte, gospodine Izetbegoviću, - stvarno ono što sam ja čuo, - što se tiče Ahmića, jasno, one tamo zločine, koji su počinili sa ustaškim znakovima i sa hitlerovskim znakovima, - jasno da to normalni Hrvati nisu bili, ako su bili Hrvati, je li. Nego su bili, - ili provokatori, ili ubačeni upućeni. To je provokacija.

Ali, priča se stvarno o Ahmićima i o Prozoru, i čini se da su tu Hrvati, na ovaj ili na onaj način sudjelovali. Ali, to su dva mjesta. A, oko Busovače je bilo, ne znam, mislim 13-tak sela, a sada se govori o 32.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Biste li jednoga dana prošli da vidimo to šta se dogodilo, kakvo je to selo, šta znači selo. Druga je stvar u jednom selu od 600 kuća upasti, pa ga uništiti od početka do kraja.

Druga je stvar, tući se, pa padne bomba tamo, pa padne bomba tamo, mina tamo. A, druga je stvar, zaći u selo, i pobiti ljude u selo. To su dvije različite stvari. A, na koncu konaca, mislim da nije ni mjerodavno šta kažem ja, ili Boban, ili netko drugi, -nego, neka kažu treći ljudi, ono je mjerodavno.

Ti treći ljudi ne spominju nikakve Ahmiće, hrvatske Ahmiće gore, ne spominju, - barem za sada nitko to ne

spominje.

Nemojte, pazite, mislim da ovo neće dovesti ni do čega.

Povucite jedan hrabar potez, uklonite neke ekstremiste tamo, - to vi možete, ja to ne mogu.

PREDSJEDNIK:

Vi dopuštate, znači, tamo da vam, da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da, ja bih vam dopustio da se umiješate malo u unutrašnje stvari.

PREDSJEDNIK:

Ne, ne, ne, vi ne možete, - vi dopuštate da vam strani agenti dovode u pitanje sa ovakvom politikom kakvu vode, sa usmjeravanjem muslimanske vojske protiv Hrvata. To znači, - da li on bio načelnik štaba, ili zapovjednik, to je dragom Bogu svejedno, - uz ona tamo dva, još isto takva koja su, znate.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Spominjete tamo tri čovjeka, - a, onom ste prilikom spominjali jednoga čovjeka. Koja su to ova druga dvojica?

PREDSJEDNIK:

Drugi je kako se zove Divljak, ili Divjak, i Šiber.

Ja vam mogu dati i pismeno, da ima, i možete razgovarati sa čovjekom, koji im je bio sudrug u toj službi, i koji znači zna kako su vam poslani, nakon što su sudjelovali znate.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Prvi puta čujem da Divjak i Šiber, a ovoga Halilovića znam, za ovu dvojicu nisam čuo ranije.

Ja vam samo mogu reći, da Divjak nema nikakvoga utjecaja konkretno na vođenje operacija, onoliko koliko ima kod vas jedan Srbin vlasti, u nekom parlamentu, i tako, i toliko i Divjak ima tamo.

PREDSJEDNIK:

Ovi ste uspjeli, i sami ste kazali da je pitanje, znači, gdje je to zaplanirano. Znači, oni su uspjeli to.

Gospodine Izetbegoviću, ja ne mogu tamo nikoga smijeniti, - ja vam opetovano govorim, da je to problem Hrvata i Muslimana u Bosni i Hercegovini.

Ja mogu na sebe preuzeti da im preporučim da oni u vodstvu hrvatskom, u Bosni i Hercegovini, da razmotre, ako ima takvih koji su smetnja hrvatsko-muslimanskom sporazumu, ali da bi se to nešto moglo učiniti, - izvolite prestati

operacije protiv Hrvate u Bosni i Hercegovini.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ja sam sinoć, jučer je naredjeno ponovo, - danas sam poslao ovoga novoga komandanta u Kiseljak, - sastao se sa Petkovićem dolje, dogovorili prestanak. Što će od toga biti, vidjeti ćemo. Govori se o nekom smirivanju situacije u Travniku.

Tražili smo da se ljudi vrate natrag. Ne znam kako vas mogu uvjeriti u to.

PREDSJEDNIK:

Tako da to prestane. Da prestane, znači, deseci tisuća Hrvata, - već su, znači 50 tisuća Hrvata istjerani iz srednje Bosne.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Dobro, Predsjedniče, pazite, - kada su to, - evo, sada imamo, sada smo vidjeli na televiziji da Hrvati napuštaju kuće kod Travnika. To je bilo jučer i prekjučer. Kada je to ranije bilo, da su Hrvati pred Muslimanima napuštali kuće, - kada je to bilo, osim ovoga zadnjeg slučaja.

PREDSJEDNIK:

Sada, kada ste navalili, jasno, jasno.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne, ne, nikada do sada - to je prvi puta da se sada spominje da Hrvati napuštaju domove, prvi puta, a vidite koliko se vremena to događalo, što-šta na račun dolje Muslimana, a ovo je sada prvi puta se dogodilo, vjerojatno tako, a u kojem omjeru, to ne znam.

Mogu vam reći da sam zbog toga veoma nesretan, ako se to dogodilo. Ja bih volio da se pokaže da ipak to nije toliki obim bio. Ali, to je po prvi puta da se to dogodilo u ova dva, tri dana.

A, ti sukobi, na toj liniji HVO - armija, - i progon muslimanskog stanovništva, kao civila, - star je već dugo vremena, I, problem tih konvoja, koji se ne puštaju, sa hranom, i problem tog oružja, koje se ne pušta, itd. Da, da, vidite.

PREDSJEDNIK:

Vidite, znači, imali su pravo kada sam im ja govorio da propuštaju konvoj. Onda su oni kazali, - kako da propuštamo konvoje naoružanja, kada to oružje okreću protiv Hrvata.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite, ja vam kažem, da prvi puta se sada dogodilo. Evo, spomenite neki raniji slučaj, recimo u Travniku, koji se pod zadnje dogodio.

PREDSJEDNIK:

Pa Busovača, pa spominjem vam Busovaču. Poslije toga, i poslije svega toga ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Predsjedniče, samo spomenuti kao jedan veliki dokaz terora jednog Kordića nad onim stanovništvom.

PREDSJEDNIK:

Poslije toga Jablanicu, Konjic i Mostar, da.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Mislim da treba, i trebati će hrabrost da se neki ljudi uklone, znate, ako može da ih uklonite, znate, neće biti sreće. Poručite vašima dolje, oni će vas poslušati, preporučite im da malo razmotre pitanje tko će voditi glavnu riječ medju Hrvatima, - biti će bolja situacija, malo promjene neće škoditi uopće. Može neki razumniji ljudi, malo pametniji, koji nemaju, koji nisu ...

PREDSJEDNIK:

Dobro, na primjer?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pa, ne znam, bilo tko, neka dodje, pa neka malo preispitaju još jedanputa, ne mogu ja reći, znate.

Ja ne mogu sugerirati tko će voditi Hrvate, neka Hrvati to sami urade, i radi Hrvatske, i radi i Bosne.

PREDSJEDNIK:

Evo, da završimo, pazite.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da vam kažem još jednu stvar, pazite. Budite uvjereni, recite nam, molim vas, ovi i ovi ljudi po našem mišljenju izazivaju kavge. Vjerujte da ćemo nabrojiti jedno deset ljudi.

PREDSJEDNIK:

Ja sam vam rekao sada, a vi ste ga, - i, rekao sam vam prije, to je načelnik štaba, i još više nego li zapovjednik.

Ja sam bio general i vojnik, i znam to, hajde, molim vas.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite, bez brige, bez brige.

PREDSJEDNIK:

E, pa, da, bez brige, - vidim, vi ste ga smjenili a Travnik, hajde molim vas.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Travnik je bio, - bez brige, - Travnik je bio prije, - ova, njegova je smjena a stvari uslijedila prekjučer.

PREDSJEDNIK:

Gospodine Izetbegoviću, da završimo,-

Ja ću preporučiti da razmisli o tome, da, radi strateških interesa suradnje Hrvata i Muslimana. Ali ću istovremeno narediti da se u Hrvatskoj poštuje ustavno-pravni poredak, i više se vaši ljudi neće moći vladati, šetati po Hrvatskoj kao, i više nitko, ni Silajdžić, koji ulazi, a priča protiv Hrvatske i svijetom, razumijete, a ulazi u Hrvatsku ovako kao.

Razumije se, i vi ste zamoljeni, da, kada ulazite u Hrvatsku da se najavite, jer ste predsjednik.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Dobro, nema problema.

PREDSJEDNIK:

Da, a ne isto tako da se ne zna kada ste, gdje ste tu, itd.

Prema tome, ako želimo suradnju, molim lijepo, izvolimo znači riješiti, - vi riješite u samoj Bosni i Hercegovini, a mi ćemo se ponašati kao država.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Preporučite to, i da mi to provedemo, stvar,
a što se tiče ovoga, to je najmanji problem.

PREDSJEDNIK:

Nije, nije sasvim spovedan, znate.

Jer, koristi se hrvatski teritorij, hrvatska gostoljubivost, hotele imamo, razumijete, popunjene sa muslimanskim izbjeglicama, a tamo se ratuje protiv hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini za koje smo zainteresirani zbog strategijske sigurnosti Hrvatske, razumijete. I, još se optužuje Hrvatska.

. / .

... i još se optužuje Hrvatska maltene da se zbog vaših optužbi govori o sankcijama protiv Hrvatske. Jasno, to nije uspjelo niti neće uspjeti jer za to nema razloga, ali molim, izvolite znači izvući zaključke o tome.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, ja vam ne želim sankcije, ne želim vam sankcije ni zbog Bosne vam ne želim sankcije. Nisam nikada ništa uradio da imate sankcije, ali pazite jednu stvar - neka znate, imate probleme zbog realne situacije tamo, ne zbog Izetbegovića, vlade, nego zbog ljudi koji ne vjeruju ni Izetbegoviću ni Tuđmanu nego sami posmatraju što se događa.

Vi se pobrinite, ovo ponašanje Bobanovo dolje i HVO neka znate da ide na račun Hrvatske i škodi hrvatskom interesu, i Hrvatskoj a vi kako hoćete. To je opći zaključak odavde do Amerike i širom svijeta, tako se misli.

PREDSJEDNIK:

Sada ću vam ja nešto reći. U tom svijetu koji ste vi spomenuli odavde do Washingtona ipak smatraju da je Boban prihvatio Vance-Owenov plan, a da ga vi niste prihvatili iskreno nego da ste ga prihvatili tako i pod pritiskom i iz nužde i da ga vi ne želite primijeniti, a to je nešto

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Moram vam reći da smo ga jako teško prihvatili, a kada smo ga već prihvatili , prihvatili smo ga.

PREDSJEDNIK:

Ali ga ne provodite nego ste naprotiv pošli, dali ste ili odobrenje ili zapovjed.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Malo me tu Šušak na jednom mjestu prešao, rekao mi je - došao mi je jednog dana u hotel "Esplanadu" i rekao znate - kod ove travničke provincije dajte saglasnost da Livno, Duvno priključimo iako tonemo svi, da bi dobio neku većinu. Ja sam rekao ok. ako je s time sve riješeno, on je rekao da je s time smatra da je sve riješeno.

PREDSJEDNIK:

Stavili ste potpis i onda ste naredili operacije protiv Hrvata u tom području.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Nisam.

PREDSJEDNIK:

Da li se operacije provode? Znači, onda se provode protiv vaše volje.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Znate, ima deset operacija od kojih se devet provodi onako kako to Boban hoće. 1:10 to sve skupa, 1:20 može. Na koncu vidjeti ćemo kakav je taj bilanc ljudi koji su istjerani, koliko je kuća srušeno, dejstvo armije prema hrvatskom narodu, dejstvo

HVO prema muslimanskom narodu.

PREDSJEDNIK:

Dali je primljeno u te provincije oko sto tisuća Muslimana, u provincije 10 i 8.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pa i da jeste to je naša država.

PREDSJEDNIK:

A zašto onda izgonite Hrvate iz područja Travnik i srednje Bosne. U tome je problem.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Tamo su u toku operacije, ako su operacije u toku ja neznam praktički što se zbiva, moguće da su operacije i da ljudi krenu, moguće da krenu usred glasila, mogu da krenu uslijed stvarnog terena koji se provodi nad njima, što se od toga događa malo je prerano suditi o događajima koji su bili jučer i prekjučer. Vi ispitajte i vrlo se lako zaboravi što se dogodilo od Prozora do Mostara i što radi taj Kordić dolje.

Vidite, gore na sjevernom dijelu isto ima Hrvata, itd, tamo nema problema, nema Hercegovaca gospodine predsjedniče, normalni ljudi su.

PREDSJEDNIK:

Znači, svi Hercegovci su nenormalni ljudi?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne, mogu reći da su slični....

PREDSJEDNIK:

Da nije bilo Hercegovaca čitava Bosna i Hercegovina bi pala u ruke velike Srbije. Da li je to tako da se nije Hercegovina obranila, da li bi pala čitava Bosna i Hercegovina, svi Muslimani nisu bili pripremljeni za to, za obranu od srpske agresije?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Kako smo mogli biti pripremljeni kada smo proglasili da smo priznati 6., a 5. smo napadnuti aprila.

PREDSJEDNIK:

... imali ste da ste vodili politiku suglasnosti sa Hrvatskom, ali ni onda je niste vodili a ni sada i to je - i time otežavate položaj Hrvatske, ali sebe dovodite u težak položaj.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Vrlo je teška situacija, znate kakva je situacija tamo i sada mi idemo kavgu nametati, nemojte

PREDSJEDNIK:

Ako ste me pročitali onda sam ja rekao da uzroci tog sukoba jesu od nedovoljnog povjerenja jednih i drugih, Hrvati smatraju da im želite nametnuti islamsku državu i to iznose prim-

jere od predstavnika kada ste išli u Ujedinjene narode, tri Muslimana, od 30 predstavnika diplomatskih, od svega

Znači, Hrvati se bore da im želite nametnuti islamsku državu a vi se bojite da Hrvati se žele otcijepiti, a to je znači nedovoljno međusobno nepovjerenje.

Drugo, ne shvaća nitko do vas, ni kod Hrvata, strateške važnosti međusobne suradnje.

I treće, ekstremisti na jednoj i na drugoj strani, ali u tom sklopu u vašem vrhovnom vojnom zapovjedništvu su provokatori koji su u danom momentu, baš u danom momentu kada je to trebalo Srbiji, srpskom agresoru odigrali, da vam odvuku 7,5 tisuća ljudi protiv Hrvatske.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Oni imaju sasvim druge neke obaveze, koje nemaju utjecana na to, i ...

PREDSJEDNIK:

Ja se neće baviti vašom politikom, vaš je problem da se bavite.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

To je moj problem, samo oni dobivaju direktive iz Zagreba. Ja to ne mogu prihvatiti, suviše slušaju Zagreb. U Sarajevo se više ne dolazi. Zamislite vi situaciju u kojoj Boban

PREDSJEDNIK:

Tko vam od muslimanskih vodja dolazi u Sarajevo?

Koliko Silajdžić bio u Sarajevu, koliko je Ganić bio u Sarajevu?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Čitavo vrijeme.

PREDSJEDNIK:

Čitavo vrijeme, i Ganić i Silajdžić?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Znate, nije tramvajima mjesto u remizi, nego vani, i tako jednom ministru inostranih poslava Bio bi on češće u Sarajevu ali jako je teško izaći,

PREDSJEDNIK:

A Hrvatima nije teško?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Neka sjede tamo jedno vrijeme.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Pazite, ako je ministru vanjskih poslova mjesto da bude čas u Bernu, čas u Washingtonu, kojekuda, to je jako teško.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

I da širi dezinformacije o Hrvatskoj.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Silajdžić treba da brani interese Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK:

Ali se interesi Bosne i Hercegovine ne mogu braniti napadajući Hrvatsku.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ni obrnuto, samo je njegov zadatak da brani Bosnu i Hercegovinu. Ako postoje suprotnosti interesa, ako postoje, onda je normalno da brani stav Bosne i Hercegovine a ne Hrvatske. Mogu vam reći ovo da je Bosna i Hercegovina u odnosu na Hrvatsku ima fer stav kada je riječ o međunarodnim faktorima. Mi smo pokušavali ta pitanja ovdje medju nama da riješimo u ovoj sobi u nekim razgovorima. Meni nije bilo ispod časti da dodjem kod vas pet, šest puta, iako vi niste nikada bili tamo.

PREDSJEDNIK:

Gdje tamo?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

U Sarajevu.

PREDSJEDNIK:

Da li ste me pozvali? Osim toga, sada sam predlagao i ja sam predlagao Mostar i htio sam ići u Mostar, itd.

A. IZETBEGOVIĆ:
(Ne razumije se.)

PREDSJEDNIK:

Ništa vi ne brinite za to, to je moja briga, vi brinite sa Bosnu i Hercegovinu i brinite o tome kako da nadjete suradnju sa Hrvatima tamo.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:
Pomozite mi malo u tom pogledu.

PREDSJEDNIK:

Nisam li ja rekao u Medjugorju da ja podjednako upućujem poziv i Muslimanima i Hrvatima i isto tako da tražim da se krivci za sukobe izvedu na odgovornost. Jesam li to javno rekao.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:
Nisu vas onda poslušali.

PREDSJEDNIK:
Znam, ali niste ni vi.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:
Razmislite o konfederaciji Bosne i Hercegovine....

PREDSJEDNIK:
Alija, da bi do toga moglo doći morate stvoriti po-

litičke uvjete, mi imamo problema po čitavoj Hrvatskoj da spriječimo da narod ne podje protiv Muslimana.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Mnoge stvari koje se sutradan pokažu i ljudi mogu zaista uzeti neke motike pa početi da se tuku i na osnovu toga.

PREDSJEDNIK:

Četiri tisuće, tri tisuće je prošlo, 4 tisuće očekuju Hrvata iz Bosne, neke su Srbi zadržali itd.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Da li ste vidjeli večeras kako prikazuju srpsku republiku....

PREDSJEDNIK:

Što prikazivaju?

DR JURE RADIĆ:

Pokazivaju bolnicu u Banja Luci kako Srbi pomažu Hrvatima. To samo Srbima koristi.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Razmislite o ovoj stvari koju sam rekao, da li postoji interes da se to napravi, onda bi trebalo krenuti, nabaviti oružje, napraviti dobar sporazum, istjerati četnike iz krajine jedne

i druge. To bi mogli uraditi.

PREDSJEDNIK:

Orijentacija na rat Alija nije realna, ni svijet neće odobriti, a Hrvatska će riješiti svoje probleme ove godine a nastavak rata u Bosni i Hercegovini ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Utoliko je naš problem lakši ako vi to riješite, svoj problem.

PREDSJEDNIK:

Vidjeli ste sada i izjave ponovno Vijeća sigurnosti i drugih i Amerike i Kine, ne dolazi u obzir.

Osim toga, vi nemate muslimansko vodstvo, gdje vam je Abdić? Koga imate kao muslimansko vodstvo koje može nastupati u ime Bosne?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ima pod kontrolom vojsku.

PREDSJEDNIK:

Kažu da Halilović je imao iza sebe autoritet Izetbegovića, ali znači tko je imao vojsku Halilović, Divjak, ...

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ja imam kontrolu nad tom vojskom.

PREDSJEDNIK:

Onda je još gore što ste dopustili to.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ne mogu sada znati za svaku operaciju koja se tamo dogodi, ali upravo zato je došlo do ovog prolijevanja. Pazite, medjugorski sporazum jeste sporazum, mi smo preispitali da li ima ikakvog razloga

PREDSJEDNIK:

Ja sam čuo da su Hrvati imenovani i da je tamo imenovan jedan Musliman koga ste vi imenovali za viceguvernera, a koga ste odbacili.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Imenovali hrvatske, muslimanske predstavnike. Mi određujemo muslimanske predstavnike.

PREDSJEDNIK:

Ovi iz Mostara su imenovani Muslimani.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Sve je to u redu, i pazite - imate li vi recimo izbačenog čovjeka iz stranke, da je netko izbačen, da ne mora sam sebe imenovani

PREDSJEDNIK:

Imate i vi vojnika Muslimana koji je isto tako

protiv ovog vašeg, koga ne priznajete, kako se zove, neznam.

Ima i neki Daidža , Musliman.

DR JURE RADIĆ:

Idete li u Ženevu?

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Sutra idem u Ženevu.

PREDSJEDNIK:

Alija, pamet, razbor.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Vi ste bistar čovjek koji možete, koji držite ovdje ključ, vi ste naj.... u ovom našem dijelu i vjerujte ja ću kod mene uraditi sve što mogu, vjerujte. Imate u meni prijatelja i Hrvatske i Hrvata i ja znam da nema opstanka muslimanskog naroda

PREDSJEDNIK:

Ali vi mi govorite stalno neprestano protiv Bobana i Vance i Owen od početka govore da im je sa tla Bosne i Hercegovine jedino Boban bio sugovornik s kojim su se mogli suglasiti.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

On je potpisao to. Ja sma bio vrlo galantan kada se radilo o Hrvatima i Hrvatskoj, provincije, koliko ima općina

muslimanskih u tom hrvatskom dijelu i treba to vidjeti.

PREDSJEDNIK:

Dajte onda spriječite rat protiv Hrvata.

ALIJA IZETBEGOVIĆ:

Ja ću učiniti sve da prestane fizički rat, a vi molim vas ovaj medijski rat malo smanjite.

PREDSJEDNIK:

Hvala i dovidjenja.

(Završeno u 01,50 sati.)
